

Obsah

Úvod	9
O autoroch	11

Prvá časť

ZÁKLADY ŠTÁTOVEDY

I. kapitola: Vznik a znaky štátu	15
1. Štátna moc, legitimita, legalita	17
2. Suverenita štátu, územie a obyvateľstvo	19
II. kapitola: Štátne orgány, ich charakteristika a klasifikácia	21
III. kapitola: Horizontálna a vertikálna štruktúra štátu	24
1. Horizontálna štruktúra štátu – formy vlády	24
1.1. K pojmu forma vlády	24
1.2. Monarchia	25
1.3. Republika	26
1.4. Modifikované formy vlády	27
2. Vertikálna štruktúra štátu	31
2.1. Charakteristické znaky vertikálnej štruktúry štátu	31
2.2. Jednotný (unitárny) štát	32
2.3. Nadštátne spojenia štátov	34
2.4. Zložené štáty	36
IV. kapitola: Konštitucionalizmus	42
1. Pojem konštitucionalizmu	42
1.1. Vznik ústavy moderného štátu	42
1.2. Vymedzenie (pojem ústavy)	45
2. Klasifikácia ústavy	46
3. Úloha ústavy v modernom štáte	48
4. Funkcie ústavy	53
5. Forma ústavy	53
6. Obsah ústavy	54
7. Stabilita a dynamizmus ústavy	54
8. Jazyk a dĺžka ústavy	55
9. Interpretácia a aplikácia ústavy	55

V. kapitola: Demokracia	57
1. Demokracia – k obsahu pojmu	57
2. Zastupiteľská demokracia	58
3. Techniky volebnej reprezentácie	60
3.1. Väčšinový volebný systém	61
3.2. Volebný systém pomerného zastúpenia	62
3.3. Zmiešané volebné systémy	65
4. Priama demokracia	65
VI. kapitola: Ľudské a občianske práva	68
1. Charakteristika ľudských a občianskych práv	68
2. Niektoré historické aspekty vzniku a vývoja základných práv a slobôd	69
3. Klasifikácia ľudských a občianskych práv	78
4. Záruky ľudských a občianskych práv	81
VII. kapitola: Parlamentarizmus	82
1. K obsahu pojmu	82
2. Postavenie parlamentu v jednotlivých formách vlády	84
3. Náčrt štruktúry a vnútornej organizácie parlamentu	85
4. Pôsobnosť parlamentu	87
5. Zákonodarný proces	88
6. Postavenie poslanca	91
VIII. kapitola: Hlava štátu	96
1. Charakteristika inštitútu	96
2. Postavenie hlavy štátu v jednotlivých formách vlády	97
2.1. Hlava štátu v monarchii	97
2.2. Hlava štátu v republike	98
3. Pôsobnosť hlavy štátu	100
IX. kapitola: Výkonná moc	102
1. Pojem výkonnej (vládnej) moci	102
2. Orgány výkonnej moci	103
3. Verejná a štátna správa	105
X. kapitola: Súdna moc	108
1. Súdnictvo	108
2. Ústavné súdnictvo	110

XI. kapitola: Verejný ochranca práv – ombudsman	112
1. Pojem a obsah inštitútu „ombudsman“	112
2. Typy ombudsmanov	114
3. Ombudsman v systéme ústavných štátnych orgánov	116
XII. kapitola: Iné orgány a inštitúcie ochrany práva	118
1. Prokuratúra – štátne zastupiteľstvo	118
2. Advokácia	119
3. Notárstvo	120
XIII. kapitola: Samospráva	121
1. Pojem samosprávy	121
2. Druhy samosprávy	124
3. Kompetencie samosprávy	127

Druhá časť

ŠTÁTNE PRÁVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. kapitola: Pojem, predmet a pramene štátneho práva	131
1. Pojem štátne právo	131
2. Štátoprávne vzťahy a subjekty štátneho práva	133
3. Pramene štátneho práva	134
4. Zodpovednosť a sankcie v štátnom práve	137
5. Veda štátneho práva	137
II. kapitola: Ústavný vývoj Slovenskej republiky	139
III. kapitola: Ústava Slovenskej republiky, jej charakteristika a princípy	168
IV. kapitola: Štátne zriadenie Slovenskej republiky	179
1. Administratívno-teritoriálne členenie Slovenskej republiky	179
2. Pojem štátne občianstvo	185
3. Štátne občianstvo Slovenskej republiky	187
4. Štátne symboly	192

V. kapitola: Základné práva a slobody v Ústave Slovenskej republiky	197
1. Klasifikácia základných práv a slobôd	213
2. Realizácia a záruky základných práv a slobôd	215
3. Medzinárodnoprávny aspekt základných práv a slobôd	215
VI. kapitola: Zákonodarná moc	219
1. Národná rada Slovenskej republiky	219
2. Referendum	244
VII. kapitola: Výkonná moc	247
1. Prezident Slovenskej republiky	247
2. Vláda Slovenskej republiky	253
3. Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy Slovenskej republiky	256
4. Miestna štátna správa	258
VIII. kapitola: Súdna moc	262
IX. kapitola: Ústavný súd Slovenskej republiky	268
1. Kontrola ústavnosti	268
2. Právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky	270
3. Sudcovia Ústavného súdu Slovenskej republiky	274
4. Konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky	275
X. kapitola: Územná samospráva	279
1. Územná samospráva obcí a vyšších územných celkov	280
2. Voľby do orgánov samosprávy	297
XI. kapitola: Iné orgány ochrany práva	302
1. Prokuratúra Slovenskej republiky	302
2. Verejný ochranca práv	305
XII. kapitola: Hospodársky systém Slovenskej republiky	312
XIII. kapitola: Ústavnoprávne otázky vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie a Európskych spoločenských	316
Literatúra	324
Vecný register	332